

SAAREMAA OMAVALITSUSTE ÜHINEMISLEPING

Käesoleva ühinemislepingu (edaspidi *leping*) kinnitavad

Kihelkonna vald (vallavalitsuse registrikood 75022060, aadress Pargi 2, Kihelkonna alevik, Kihelkonna vald, Saare maakond),

Kuressaare linn (linnaavalitsuse registrikood 75023266, aadress Tallinna 10, Kuressaare linn, Saare maakond),

Laimjala vald (vallavalitsuse registrikood 75020799, aadress Laimjala küla, Laimjala vald, Saare maakond),

Leisi vald (vallavalitsuse registrikood 75019595, aadress Kooli 12, Leisi alevik, Leisi vald, Saare maakond),

Lääne-Saare vald (vallavalitsuse registrikood 75038977, aadress Marientali tee 27, Kuressaare linn, Saare maakond),

Mustjala vald (vallavalitsuse registrikood 75017981, aadress Mustjala küla, Mustjala vald, Saare maakond),

Orissaare vald (vallavalitsuse registrikood 75020718, aadress Kuivastu mnt 33, Orissaare alevik, Orissaare vald, Saare maakond),

Pihtla vald (vallavalitsuse registrikood 75018609, aadress Pihtla küla, Pihtla vald, Saare maakond),

Salme vald (vallavalitsuse registrikood 75021557, aadress Sõrve mnt 3, Salme alevik, Salme vald, Saare maakond),

Torgu vald (vallavalitsuse registrikood 75024840, aadress Iide küla, Torgu vald, Saare maakond),

Valjala vald (vallavalitsuse registrikood 75020658, aadress Valjala alevik, Valjala vald, Saare maakond),

kelle ühisnimetus on lepingus edaspidi *ühinevad omavalitsused*.

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1 Leping sätestab poolte vabatahtliku ühinemise aja, eesmärgid, moodustatava omavalitsuse õigusliku staatuse, nime, sümboolika, piirid, ühinevate omavalitsuste õigusaktide kehtivuse, ühinemisega kaasnevad organisatsioonilised ümberkorraldused ja juhtimisstruktuuriga seotud muutused, avalike teenuste osutamise põhimõtted teenusvaldkonniti, töötajate ja ametnikega seotud küsimuste lahendamise, investeeringud ja riikliku ühinemistoetuse kasutamise.
- 1.2 Uue omavalitsuse (lepingus edaspidi VALD) tegevussuundade kavandamisel, eesmärkide elluviimisel, omavalitsusele pandud kohustuste täitmisel ja teenuste korraldamisel ning rahaliste vahendite suunamisel lähtub VALLA volikogu lepingu kehtivuse ajal käesolevas lepingus sätestatust.
- 1.3 Ühinemise tulemusel ei sulgeta ühtegi kooli, raamatukogu, rahvamaja või muud VALLA elanikele olulist asutust ning arendatakse kogu VALDA ühtse tervikuna.
- 1.4 Toetusmäärade, majanduslike arvestuste ja palgamäärade ühtlustamise referentsaastaks võetakse 2016. aasta 1. juuli seisuga.

2. ÜHINEMISE EESMÄRGID

2.1 Parem haldus

- 2.1.1 Strateegilise juhtimistasandi loomine võimaldab keskenduda Saaremaa kui terviku arendamisele. Igapäevateenuste korraldamine ja osutamine jääb kodanikele võimalikult lähedale.
- 2.1.2 Pakutakse mitmekesisemaid ja kvaliteetsemaid teenuseid, mis on kättesaadavad ka väikeste kogukondade ja äärealade elanikele ning väikestele sihtrühmadele.
- 2.1.3 Luuakse eeldused spetsialiseeritud, asjatundliku ja motiveeritud ametnikkonna kujunemiseks.

2.2 Suurem võimekus

- 2.2.1 VALD on arvestatav koostööpartner Eestis ja Läänemere regioonis.
- 2.2.2 Suureneb investeerimisvõimekus ja paraneb Euroopa Liidu struktuurifondide rahastuse kasutamine.
- 2.2.3 Kujuneb piirkondlikult tasakaalustatud ettevõtluskeskkond ja ruumiline planeerimine, mis arvestab VALLA eeliseid.
- 2.2.4 VALD on tugeva haldusüksusena valmis halduslepinguga riigilt üle võtma olulisi regionaalseid teenuseid, mida tugev omavalitsus suudab paremini ja komplekssemalt (ametkondlike barjäärideta) arendada.
- 2.2.5 Paranevad võimalused sotsiaalvaldkonna, hariduse, tervishoiu, kultuuri, spordi ja ühenduste süsteemsemaks arendamiseks ja korraldamiseks.
- 2.2.6 Ühes piirkonnas asuvate hallatavate asutuste koostöö ja ühine majandamine võimaldab neid tugevdada, arendada ja säilitada.

2.3 Tugevam kodanikuühiskond

- 2.3.1 VALD toetab kodanikuühenduste võimet VALLA toel ja abil korraldada ise kohalikku elu.
- 2.3.2 Toetatakse kodanikuühenduste ja kogukondade võimalust VALLA juhtimise eri tasanditel kaasa rääkida.
- 2.3.3 Alustatakse eesmärgistatud tegevusega saarlaste identiteedi tugevdamiseks, rõhutamiseks ja hoidmiseks, et saarelt lahkunud noored leiaksid hiljem tee tagasi Saaremaale või asuksid aktiivselt toetama Saaremaa elu edendamist, elades ise mujal Eestis või välismaal.

3. ÜHINEMISE AEG

Ühinevate omavalitsuste ühinemine toimub 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu korraliste valimiste tulemuste väljakuulutamise päeval.

4. OMAVALITSUSÜKSUSE LIIK, NIMI, PIIRID, SÜMBOOLIKA

- 4.1 Pärast poolte ühinemist ning nendest uue kohaliku omavalitsuse üksuse moodustamist lõpetavad ühinevad kohaliku omavalitsuse üksused kui avalik-õiguslikud juriidilised isikud oma tegevuse.
- 4.2 Ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste vallavalitsused ja linnavalitsus ametiasutustena lõpetavad oma tegevuse 31.12.2017 ja uue kohaliku omavalitsuse üksuse vallavalitsus ametiasutusena alustab tegevust 01.01.2018.
- 4.3 Uus kohaliku omavalitsuse üksus on vald, mille nimi on Saaremaa vald.
- 4.4 VALD on ühinevate omavalitsuste õigusjärglane.
- 4.5 VALLA territoorium moodustub Kihelkonna valla, Kuressaare linna, Laimjala valla, Leisi valla, Lääne-Saare valla, Mustjala valla, Orissaare valla, Pihtla valla, Salme valla, Torgu valla ja Valjala valla territooriumide summana ja VALLA piir kulgeb mööda ühinenud omavalitsuste välispiiri.
- 4.6 VALLA volikogu ja valitsuse asukoht on Kuressaare linn.
- 4.7 Ühinevate omavalitsuste ametiasutuste hallatavad asutused lähevad VALLA alluvusse ning ametiasutuste (linnavalitsuse ja vallavalitsuste) tegevus korraldatakse ümber.
- 4.8 VALLA sümboolika kujundamiseks kuulutatakse välja avalik konkurss. Konkursikomisjon alustab tööd pärast haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlemise otsuse vastuvõtmist ühinevate omavalitsuste volikogude poolt. VALLA vapi ja lipu kujundamisel peetakse oluliseks, et nendes kasutatakse piirkonna ajaloolist identiteeti iseloomustavat sümboolikat.
- 4.9 VALLA vapp ja lipp esitatakse kinnitamiseks VALLA volikogule. Kuni VALLA sümboolika kinnitamiseni kasutatakse VALLA sümboolikana Kuressaare linna sümboolikat. Ühinevate omavalitsuste vapid ja lipud jäävad edaspidi soovi korral kasutusele VALLA piirkondade sümboolikana.

5. ÕIGUSAKTIDE KEHTESTAMINE JA KEHTIVUS

- 5.1 Ühinevate omavalitsuste õigusaktid kehtivad VALLA õigusaktide kehtestamiseni omavalitsuse territooriumil, kus nad olid kehtestatud, ja ulatuses, kus nad ei ole vastuolus käesoleva lepinguga.
- 5.2 Enne VALLA moodustamist üleminekuperioodil välja töötatud õigusaktide eelnõud (Lisa 6) esitatakse menetlemiseks VALLA volikogule.
- 5.3 VALLA põhimääruse kehtestamiseni tegutseb VALD Kuressaare põhimääruse alusel v a ühinemislepingus kokku lepitud erisused. Üleminekuperioodil välja töötatud põhimääruse projekt esitatakse menetlemiseks VALLA volikogule.
- 5.4 VALLA alluvusse läinud ametiasutused tegutsevad kuni ametiasutuste ümberkorraldamiseni seni kehtinud põhimääruste järgi ja ametiasutuste hallatavad asutused tegutsevad kuni uute põhimääruste kehtestamiseni seni kehtinud põhimääruste järgi.
- 5.5 Ühinevate omavalitsuste omanduses olevate ja nende asutatud juriidilised isikud või nende osad lähevad koos asutajaliikmete õiguste ja kohustustega üle VALLALE.
- 5.6 VALLA arengukava vastuvõtmiseni ja üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad ühinevate omavalitsuste arengukavad, eelarvestrateegiad ja üldplaneeringud omavalitsuse territooriumil, kus nad enne ühinemist kehtisid.

6. VALLA JUHTIMISSTRUKTUUR JA HALDUSTERRITORIAALSE KORRALDUSE MUUTMISEGA KAASNEVAD ORGANISATSIOONILISED ÜMBERKORRALDUSED

- 6.1 VALLA juhtimises on eristatud otsuste kujundamise ja administreerimise tasand.
- 6.2 VALLA volikogus on 31 liiget, kes valitakse ühes valimisringkonnas, mis moodustatakse ühinevate omavalitsuste territooriumi põhiselt. VALLA volikogu komisjonide moodustamisel arvestatakse reeglina piirkondliku esindatuse põhimõtet.
- 6.3 VALLA volikogu esimehe koht on palgaline. Eeldatakse, et palgalisel kohal töötav volikogu esimees ei tohi samaaegselt töötada teisel tasulisel ametikohal, välja arvatud volikogu loal osakoormusega pedagoogiline või teadustöö.
- 6.4 Tasakaalustatud ja kodanikulähedaste otsustusprotsesside tagamiseks ning kogukonna või piirkonna huvide esindamiseks ja kaitsmiseks moodustatakse osavallad koos osavallakoguga või kogukonnakogud, mille moodustamise aluseid, pädevust ja töökorraldust on kirjeldatud Lisas 5. Osavallale ei moodustata osavalla valitsust ega määrata osavalla vanemat.
- 6.5 Kuressaare linna ja Lääne-Saare valda kui suurimatesse ühinevatesse omavalitsustesse, kelle ühisest tõmbekeskusest saab ka VALLA keskus, osavalda ei moodustata.
- 6.6 VALLA strateegiline juhtimine koondatakse VALLA keskusesse, mis asub Kuressaares. Endistesse vallakeskustesse ning Lümandasse ja Kärlale moodustatakse 2–4 ametniku ja töötajaga teenuskeskused. VALLA teiseks keskuseks on Orissaare, kuhu luuakse vähemalt 10 ametniku ja töötajaga teenuskeskus. VALLA juhtimisstruktuuri on kirjeldatud Lisas 1.
- 6.7 Elanikulähedaste teenuste osutamine toimub teenuskeskustes ning võimalusel delegeeritakse ka kodanikuühendustele ja erasektorile, tagades samas valdkonna strateegilise, professionaalse ja majanduslikult tõhusa juhtimise VALLA keskuse tasandil.
- 6.8 Teenuskeskuste piirkonnas kujundatakse töökorraldus selliselt, et osavallakogude/kogukonnakogude (lepingus edaspidi *KOGU*) kaudu oleks tagatud kohalike elanike kaasaráärmise võimalus kohalikes ja ülevallalistes otsustusprotsessides. *KOGU* aitab kujundada arvamusi ja anda piirkonna elanike tagasisidet otsustusorganitele (vallavalitsus, vallavolikogu, volikogu komisjonid) osutatavate teenuste kvaliteedi ja kogukonna vajaduste kohta, et tagada VALLA terviklik ja tasakaalustatud areng.
- 6.9 Hallatavate asutuste tegevust koordineeritakse VALLA vastava valdkonna osakonna poolt.
- 6.10 VALLA avalike teenuste osutamise delegeerimise võimaldamiseks teenuskeskusest madalamale kogukonna tasandile töötatakse välja teenuse eelarvestamise kord, mille põhjal saavad kogukonnad ja kolmas sektor soovi korral neid teenuseid ise osutada.
- 6.11 2017. aastal toimuvate kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel avatakse valimisjaoskonnad vähemalt 2015. aastal toimunud Riigikogu valimistel töötanud valimisjaoskondade asukohtades.
- 6.12 VALLA volikogu lähtub vallavalitsuse kui ametiasutuse struktuuri ja teenistuskohade koosseisu kinnitamisel ühinevate omavalitsuste esindajatest koosneva juhtkomisjoni poolt üleminekuajaperioodil välja töötatud struktuurist.

7. KURESSAARE STAATUS

- 7.1 Kuressaare linn on VALLA keskus ja säilib asustusüksusena linnana senistes piirides.
- 7.2 Kuressaare linnale jääb linnana senine iseseisev sümboolika (vapp ja lipp) ning soodustatakse linna identiteedi hoidmist ja kujundamist, sh jätkatakse linna sünnipäeva pidulikku tähistamist ning jätkatakse linna aukodaniku nimetuse ja teenetemärgi andmisega seotud traditsioone.
- 7.3 Kuressaares arendatakse linnalist elukeskkonda koos selle juurde kuuluvate avaliku ruumi rajatistega.
- 7.4 Kuressaaret esindab asustusüksuse linnapeana VALLA vallavanem. Linnapea ametiraha ja ametisaua kasutamise kord reguleeritakse senistel põhimõtetel VALLA põhimääruses.

8. HARIDUS

- 8.1 Alusharidust ja põhiharidust saab omandada võimalikult kodu lähedal ning gümnaasiumiharidust VALLAS. Põhiharidusasutuste võrk säilitatakse senisel kujul vähemalt 2020/2021. õppeaastani. Kooliastmete avamiseks või sulgemiseks on vajalik VALLA volikogu koosseisu vähemalt kahekolmandikuline häälteenus.
- 8.2 Koolieelsete lasteasutuste võrk säilitatakse senisel kujul vähemalt 2020/2021. õppeaastani. Koolieelsete lasteasutuste võrgu kujundamisel arvestatakse rahvastikutrende ja elanike soove.
- 8.3 Koolieelsete lasteasutuste rahastamisel lastevanemate poolt makstava osa suurus seotakse Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammääraga. Lastevanemate poolt makstava osa suurus ei ühtlustata ja selle arvestamise aluseks võetakse ühinemise eelselt kehtinud lastevanemate poolt kaetava osa suurus iga asutuse kohta eraldi.
- 8.4 Koostatakse gümnaasiumiõpilastele transpordi- ja majutustoetuste maksmise kord ja tagatakse kaasaegsetele nõuetele vastav majutusteenus.
- 8.5 Lasteaiakohtade puudusel piirkonnas toetab VALD olemasolevaid lastehoidusid ja kodanikualgatusi väikeste lastehoidude loomiseks.

9. HUVIHARIDUS, HUVITEGEVUS JA NOORSOOTÖÖ

- 9.1 Töötatakse välja huvihariduse ja -tegevuse ühtne mudel ja rahastamise kord. Kuressaares, Kärlal ja Orissaares jätkatakse muusikalise huvihariduse andmist.
- 9.2 Noorte esinduskogude struktuur kujundatakse sarnaselt VALLA struktuuriga. Noortevolikogu esindajad kaasatakse otsustusprotsessi. Noortevolikogu ettepanekul nimetatakse noorte esindaja kõigisse VALLA volikogu alalistesse komisjonidesse ja revisjonikomisjon.

10. KULTUUR

- 10.1 Säilitatakse olemasolev rahvamajade võrk ning toetatakse ja arendatakse nende tegevust vähemalt senises mahus.
- 10.2 Jätkatakse traditsiooniliste kultuuriürituste korraldamist, arvestades kohaliku kultuuriruumi eripära ning piirkonna traditsioone.

- 10.3 Jätkatakse kultuurikollektiivide tegevuse toetamist vähemalt senises mahus.
- 10.4 Säilitatakse olemasolev raamatukogude võrk, mis koondatakse ühtse VALLA hallatava asutuse Saare maakonna keskraamatukogu juhtimise alla, kes jätkab maakonnaraamatukogu ülesannetes. Tagatakse raamatukogude ülalpidamine ja teavikute soetamine vähemalt senises mahus.
- 10.5 Jätkatakse Saaremaa muuseumi toetamist vähemalt senises mahus.
- 10.6 Kuressaare Linnateater jätkab professionaalse etendusasutusena. VALD jätkab Kuressaare Linnateatri ülalpidamist vähemalt senises mahus.
- 10.7 Jätkatakse VALLA territooriumil asuvate kultuurimälestiste korrashoiu ja renoveerimise toetamist vähemalt senises mahus.
- 10.8 Jätkatakse olemasolevate preemiate ja stipendiumite väljaandmist ning kutsutakse ellu uusi kodanikuaktiivsust suurendavaid ettevõtmisi. Sarnased preemiad ja stipendiumid ühtlustatakse.

11. SPORT JA VABA AEG

- 11.1 Säilitatakse ja arendatakse vaba aja sisustamise ning huvi- ja sporditegevuse võrgustikku ning jätkatakse traditsiooniliste ürituste korraldamist.
- 11.2 VALD arendab sporti muuhulgas piirkondadevahelise konkurentsi kaudu. Toetatakse spordiklubide tegevust ja kehtestatakse nende toetamiseks ühtne kord.

12. SOTSIAALHOOLEKANDE KORRALDAMINE

- 12.1 VALLA suurem mastaap ja sotsiaalabi väikeste sihtrühmade laienemine võimaldavad välja arendada sihtrühmaspetsiifilisi sotsiaalteenuseid (puuetega inimesed, eakad, täiskasvanute hoolekanne) ja parandada juurdepääsu sotsiaalnõustamisteenustele (võla- ja toimetulekunõustamine, perenõustamine, perelepitus).
- 12.2 Esmane sotsiaalnõustamine ja sotsiaalteenuste osutamine korraldatakse teenuskeskuses.
- 12.3 Sotsiaalteenused ja -toetused kehtestatakse kogu VALLAS ühesugustel alustel ja määrades. Ühinevate omavalitsuste sotsiaaltoetuste ühtlustamisel ning toetuste määrade kehtestamisel võetakse aluseks lepinguosaliste 2016. aasta 1. juulil kehtinud kõrgeim toetusmäär.
- 12.4 Toetada koostööd sotsiaalhoolekande seaduse nõuetele vastavate juriidiliste või füüsiliste isikutega, kes tegelevad erinevate erihoolekandeteenuste pakkumisega (Sõmera Kodu, Kogula Kodu, MTÜ Uus Elujõud jt).
- 12.5 Tagatakse sotsiaalne transport vastavalt piirkonna elanike vajadustele.

13. RAHVATERVIS JA TERVISEEDENDUS

Terviseedendus ja tervislike eluviiside propageerimine ning selleks tingimuste loomine on VALLA prioriteet. Selle valdkonna arendamiseks koostatakse vastav strateegia.

14. TÖÖHÕIVE

VALD teeb eesmärgipärast koostööd erinevate tööandjatega ja avaliku sektori asutustega töökohtade säilitamise ja uute töökohtade loomise nimel Saaremaal.

15. KÜLALIIKUMINE JA KOOSTÖÖ KODANIKUÜHENDUSTEGA

- 15.1 Kodanikuühenduste ja mittetulundusühingute toetamiseks kehtestatakse ühtne kord. Toetatakse ja arendatakse piirkondlikku omapära rõhutavaid tegevusi.
- 15.2 Kohaliku tähtsusega mittetulundusühingute ja kodanikuühenduste tegevustoetuste maht piirkonnas ei vähene.
- 15.3 Kehtestatakse küla- ja alevikuvanema statuut ning soodustatakse ühistegevust.
- 15.4 Ühesuguse nimega külade puhul arvestatakse uue külanime kehtestamisel nende külade elanike arvamusega. Eelisõigus küla nime säilitamisel on suurema elanike arvuga külal. Külanimede määramiseks moodustatakse pädevatest ametnikest koosnev komisjon.
- 15.5 Kehtestatakse konkursside „Kaunis kodu“ ja „Aasta küla“ statuudid.

16. ELAMU-, KOMMUNAAL- JA JÄÄTMEMAJANDUS

Korraldatakse ümber VALLALE kuuluvad kommunaalmajandusettevõtted, et saavutada parem teenuskvaliteet ning efektiivsem ettevõtete toimimine ja arendamine läbi mastaabiefekti. Võetakse suund ühisveevärgi vee- ja kanalisatsiooniteenuse hinna ühtlustamisele.

17. ÜHIS- JA KOOLITRANSPORT

- 17.1 Taotletakse kõigi ühenduste oluliste muudatuste kooskõlastamist VALLAGA.
- 17.2 Väljaspool Kuressaaret asuvatele koolidele tagatakse piirkondlik koolitransport¹.
- 17.3 Võetakse eesmärgiks vähemalt ühe rahvusvahelise laevaliini avamine.
- 17.4 Püsiasustusega väikesaartele tagatakse transpordiühenduste toimimine vähemalt senises mahus.

18. KOHALIKUD TEED, TÄNAVAD JA HALJASTUS

- 18.1 Teede hooldamise, sh teede talihoolduse teostamisel võetakse miinimumtasemeks seni kehtinud põhimõtted ja kvaliteedinõuded.
- 18.2 Haljastuse ja muude heakorratööde teostamisel on aluseks seni kehtinud põhimõtted ja kvaliteedinõuded, arvestades piirkondlike eripäradega.
- 18.3 Teede remondiks ja hoolduseks vajalikud rahalised vahendid tagatakse piirkondadele vähemalt 2016. aasta riigieelarvest selleks eraldatud toetuse ning haljastus- ja heakorratöödeks vähemalt 2016. aasta eelarvetes eraldatud mahus.

---

¹ Pihla Kool, Aste Põhikool, Kaali Kool, Kahtla Lasteaed-Põhikool, Kihelkonna Kool, Kärla Põhikool, Lümända Põhikool, Mustjala Põhikool, Salme Põhikool, Valjala Põhikool, Leisi Keskkool, Orissaare Gümnaasium, Kallemäe Kool

19. ORGANISATSIOONIDESSE KUULUMINE

VALLA kuulumise koostööorganisatsioonidesse (nt LEADER-tegevusgrupp, EMOVL/ELL, SOL jne) otsustab VALLA volikogu.

20. VALLA AMETNIKUD JA TÖÖTAJAD

20.1 VALLA ametnike ja töötajatega seotud küsimuste lahendamisel lähtutakse üldjuhul haldusreformi seaduse §-s 18 sätestatust.

20.2 Ühinevate omavalitsuste ametiasutustega teenistus- või töösuhtes olevale igale ametnikule ja töötajale pakutakse võimalusel VALLAS tema teadmiste ja oskuste vastavat ameti- või töökohta samaväärse põhipalga või töötasuga.

20.3 Juhul kui ametnik või töötaja, kelle ametikoht koondatakse või kellele pakutud ameti- või töökoht ei ole samaväärne, ei soovi VALLAS oma teenistus- või töösuhet jätkata, koondatakse vastav ameti- või töökoht, ning teenistujale makstakse lisaks seaduses sätestatule preemiat:

- 1) ühe kuu keskmise põhipalga või töötasu ulatuses, juhul kui teenistuja on ühinevates kohalikes omavalitsustes töötanud järjepidevalt alla ühe aasta;
- 2) kahe kuu keskmise põhipalga või töötasu ulatuses, juhul kui teenistuja on ühinevates kohalikes omavalitsustes töötanud järjepidevalt üks kuni viis aastat;
- 3) kolme kuu keskmise põhipalga või töötasu ulatuses, juhul kui teenistuja on ühinevates kohalikes omavalitsustes töötanud järjepidevalt üle viie aasta.

Keskmise töötasu määramisel võetakse aluseks viimase kuue kuu keskmine põhipalk või töötasu.

20.4 Käesoleva peatüki eelnevate punktide põhimõtted kehtivad kuus kuud pärast ühinemist.

21. MAJANDUS, RAHANDUS JA EELARVE

21.1 VALLA volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevast kuni VALLA eelarve vastuvõtmiseni jätkatakse ühinevate omavalitsuste poolt vastu võetud eelarvete täitmist.

21.2 VALLA eelarve koostamisel tuleb lähtuda käesoleva lepingu punktis 2 sätestatud ühinemiseesmärkidest, kehtivatest eelarvestrateegiatest ja arengukavadest ja kõigi ühinevate omavalitsuste huvidest.

21.3 VALLA eelarve koostamisel võetakse arvesse ühinevate omavalitsuste varasemad prioriteedid. VALLA eelarve peab kajastama lepingus kokku lepitud tegevuste, teenuste ja asutuste rahastamist ning ühinevate omavalitsuste kehtivaid lepinguid.

21.4 Lepingu kinnitamise päevast ühinevate omavalitsuste volikogudes kuni VALLA volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevani võivad asjaomased volikogud võtta netovõlakkoormust mõjutavaid varalisi kohustusi hiljemalt 30.10.2016 kinnitatud eelarvestrateegias planeeritud investeeringuteks ja mahus, mis on eelarvestrateegias planeeritud. Netovõlakkoormust mõjutavate varaliste kohustuste võtmise eelarvestrateegias kajastamata investeeringute tegemiseks peavad ühinevate omavalitsuste volikogud konsensuslikult heaks kiitma vastavalt haldusreformi seaduse §-le 25.

22. INVESTEERINGUD

- 22.1 Investeeringuid tehes järgitakse VALLA tasakaalustatud arengu põhimõtet, arvestatakse poolte arengukavasid, eelarvestrateegiaid, seni tehtud investeeringuid ja võetud kohustusi ning majanduslikke võimalusi, samuti objekti olulisust ning kasusaajate hulka ja kasutamist piirkonna elanike poolt.
- 22.2 Tulenevalt punktis 22.1 toodud põhimõtetest on koostatud VALLA prioriteetsete investeeringute nimekiri (Lisa 2).

23. ÜHINEMISTOETUSE KASUTAMINE

- 23.1 Riigieelarvest makstavat ühinemistoetust kasutatakse lisaks lepingu punktis 22 toodule ka järgmisteks seaduses ette nähtud tegevusteks:
- 23.1.1 registrite ühildamine ja sellega seotud info- ja kommunikatsioonitehnoloogiliste vahendite ning tarkvara soetamisega seotud investeeringud;
- 23.1.2 VALLA struktuuri ümberkorraldamisega seotud kulud, sh koondamishüvitised;
- 23.1.3 VALLA õigusaktide ühtlustamine ning arengu- ja strateegiadokumentide koostamine;
- 23.1.4 ametnike ja töötajate ümber- ja täiendõpe;
- 23.1.5 organisatsioonide töökorralduste mõistlik ühtlustamine.

24. LEPINGU KEHTIVUSE TÄHTAEG JA SELLE MUUTMINE

- 24.1 Leping loetakse kinnitatuks kõigi nende omavalitsusüksuste vahel, mille volikogud on vastava otsuse vastu võtnud. Vajadusel viiakse lepingusse sisse tehnilised muudatused ühinevate osapoolte kohta. Asjaomaste volikogude otsused on lepingu lahutamatud lisad.
- 24.2 Leping jõustub VALLA volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päeval ning kehtib kuni järgmiste kohaliku omavalitsuse volikogu korraliste valimiste tulemuste väljakuulutamiseni.
- 24.3 Lepingut selle kehtivuse ajal ei muudeta. Põhjendatud vajaduse korral on lepingu muutmiseks vajalik VALLA volikogu koosseisu vähemalt kahekolmandikuline häälteenamus.

25. VAIDLUSTE LAHENDAMINE

Käesoleva lepingu täitmisega seonduvad vaidlused lahendatakse Eesti Vabariigi seadustega ettenähtud korras.

26. MUUD TINGIMUSED

- 26.1 Leping kehtestab ühinevatele omavalitsustele täielikult siduvad kohustused, mis tagavad lepingu tingimusteta täitmise. Kui ühinevate omavalitsuste õigusaktid on vastuolus lepingus sätestatud põhimõtetega, loetakse leping ülimuslikuks ning tegevustes lähtutakse lepingus sätestatust.

- 26.2 Leping on koostatud 11 identses eestikeelses eksemplaris, millest iga ühinev omavalitsus saab ühe. Leping edastatakse ka Saare maavanemale ning avalikustatakse kõigi ühinevate omavalitsuste veebilehtedel ja Riigi Teatajas.
- 26.3 Lepingut järgitakse VALLA arengudokumentide ja eelarvestrateegia koostamisel.
- 26.4 Lepingu Lisas 6 on esitatud üleminekuperioodil vajalikud tegevused koos tähtaegade ja vastutajatega.
- 26.5 Lepingu täitmiseks vajalikke toiminguid valmistab ette ühinevate omavalitsuste esindajatest koosnev juhtkomisjon.

27. MÕISTED ÜHINEMISLEPINGUS JA SEOTUD DOKUMENTIDES

Osavald: ühineva omavalitsuse maa-alal VALLA volikogu kinnitatud osavalla põhimääruse alusel tegutsev üksus, mille eesmärk on ühineva omavalitsuse elanike kaasamine kohaliku elu küsimuste otsustamisse ning piirkondlike huvide esindamine VALLA ülesannete täitmisel.

Piirkond: üldjuhul ühe ühineva omavalitsuse ning endise Lümända, Kärla ja Kaarma valla haldusterritoorium.

Kogukond: asustusüksuste järgi määratletaval maa-alal elavad ning ühist ajaloolist ja/või identiteediruumi jagavad inimesed.

Kogukonnakogu: asustusüksuste järgi määratletaval maa-alal elavate ning ühist ajaloolist ja/või identiteediruumi jagavate inimeste esinduskogu.

Osavallakogu: osavalla elanike esinduskogu.

Teenuskeskus: vallavalitsuse struktuuriüksus, mis on moodustatud piirkonnas avaliketeenuste osutamiseks ja haldamiseks.

Teenuskeskuse piirkond: teenuskeskuse teenuste osutamise ja haldamise maa-ala.

Üleminekuperiood: periood alates ühinemislepingu kinnitamisest ühinevate omavalitsuste volikogude poolt kuni 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamiseni ehk VALLA moodustumiseni.

Linnapea: Kuressaare ajaloolise linnastaatuse järjepidevuse kandja ja linna esindusrolli täitja VALLA vallavanema isikus.

Samaväärne ameti- või töökoht: samas piirkonnas asuv ameti- või töökoht samaväärsete ametiülesannetega ja samaväärse põhipalga või töötasuga.

28. LEPINGU LISAD

Lisa 1. Seletuskiri

Lisa 2. Haldusterritoriaalse korralduse muutmisega kaasnevate investeeringute põhjendus ja eelarve

Lisa 3. Ühineva omavalitsusüksuse kaart

Lisa 4. Ühinevate omavalitsusüksuste 2015. aasta majandusaasta aruanded

Lisa 5. Kogukonnakogude/osavallakogude moodustamise alused, pädevus ja töökorraldus

Lisa 6. Üleminekuperioodi tegevused ja ajakava

Lisa 7. Ühinemislepingu ja selle lisade kohta esitatud ettepanekud ja vastuväited ning õiend nende läbivaatamise kohta ühinevate omavalitsuste volikogudes

29. LEPINGUOSALISTE ALLKIRJAD

	Volikogu esimees	Linnapea / vallavanem
Kuressaare linn	_____	_____
Kihelkonna vald	_____	_____
Laimjala vald	_____	_____
Leisi vald	_____	_____
Lääne-saare vald	_____	_____
Mustjala vald	_____	_____
Orissaare vald	_____	_____
Pihtla vald	_____	_____
Salme vald	_____	_____
Torgu vald	_____	_____
Valjala vald	_____	_____